

Besluit tot aanwijzing van Hoog Soeren als beschermd dorpsgezicht

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Infrastructuur en Milieu delen mede dat zij,

Gelet op de artikelen 35 en 36 van de Monumentenwet 1988, per besluit van 6 juni 2012 het volgende gebied hebben aangewezen als beschermd dorpsgezicht in de zin van artikel 1, onder g, van de Monumentenwet 1988;

Overwegende:

dat het gebied Hoog Soeren in de gemeente Apeldoorn van algemeen belang is vanwege zijn historisch-ruimtelijk karakter;

dat het historisch-ruimtelijk karakter van dit gebied nog voldoende gaaf en herkenbaar is;

in afwijking van het negatieve advies van de raad van de gemeente Apeldoorn, op grond van overwegingen zoals uiteengezet in bijlage 1 bij dit besluit en daarvan integraal onderdeel uitmakend;

met inachtneming van de tekstsuggesties die de gemeenteraad van Apeldoorn aan het hierboven genoemde advies heeft toegevoegd voor de toelichting bij dit besluit;

in overeenstemming met de positieve adviezen van gedeputeerde staten van de provincie Gelderland en de Raad voor Cultuur;

Besluiten:

dat het gebied Hoog Soeren in de gemeente Apeldoorn, zoals is aangegeven op de bij dit besluit behorende begrenzingskaart met als kenmerk MSP 19/03 en zoals is omschreven in de toelichting, bijgevoegd als bijlage 2 bij dit besluit, wordt aangewezen als beschermd dorpsgezicht in de zin van artikel 1, onder g, van de Monumentenwet 1988;

dat het vigerende bestemmingsplan Hoog Soeren (2002) voldoet aan het beschermingsvereiste.

Dit besluit wordt bekendgemaakt door plaatsing in de Staatscourant. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de daarvoor in aanmerking komende dag- of nieuwsbladen en aan de raad van de gemeente Apeldoorn, gedeputeerde staten van de provincie Gelderland en de Raad voor Cultuur.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt in de Staatscourant schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van 'Bezwaar', ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op: www.bezwaarschriftenocw.nl

Het besluit, waarin begrepen de begrenzingskaart en de toelichting liggen ter inzage bij de gemeente Apeldoorn Marktplein 1, 7311 LG Apeldoorn, en bij de Rijkdienst voor het Cultureel Erfgoed, Smallepad 5, Amersfoort. Deze stukken zijn te downloaden via de website van de RCE: www.cultureelerfgoed.nl. Tenslotte zijn deze stukken ook telefonisch op te vragen via tel. 033-4217388, of per e-mail: info@cultureelerfgoed.nl

BIJLAGE 1

Besluitmotivering ten aanzien van het uitgebrachte advies van de Gemeenteraad van Apeldoorn bij het voorstel tot aanwijzing van Hoog Soeren als beschermd dorpsgezicht.

In het advies van 11 maart 2010 noemt de Gemeenteraad (hierna: de Raad) drie redenen waarom niet overgegaan zou moeten worden tot aanwijzing.

Ten eerste voert de Raad aan dat Hoog Soeren al is aangewezen als gemeentelijk beschermd dorpsgezicht en dat een bestemmingsplan voor het gebied vigeert dat reeds is aangemerkt als voldoende beschermend.

Ten tweede neemt de Raad de vrees van bewoners van Hoog Soeren over voor een toename van de regeldruk. Het gevolg van aanwijzing is immers dat bouwactiviteiten vergunningplichtig worden die elders zonder omgevingsvergunning kunnen worden uitgevoerd. De bewoners zien dit als een ongewenste 'betutteling' en beschouwen de instandhouding van het historisch karakter als eigen verantwoordelijkheid.

Ten derde neemt de Raad de vrees van bewoners over voor een toestroom van toeristen als direct gevolg van de aanwijzing als beschermd gezicht, met extra parkeeroverlast door tekort aan parkeervoorzieningen.

Geen van deze drie punten heeft betrekking op de waarden die de inhoudelijke reden zijn om het gebied aan te wijzen als beschermd gezicht, zoals die in de toelichting bij het besluit zijn beschreven.

Met het eerste en tweede argument wijkt de Raad af van eerder vastgesteld beleid ten aanzien van cultuurhistorische waarden die bekend zijn geworden door het landelijk uitgevoerde Monumenten Inventarisatie Project. Zoals bekend heeft dit project geleid tot het selecteren van niet alleen gebouwen maar ook gebieden die voor rijksbescherming in aanmerking zouden moeten komen. Met de aanwijzing van Hoog Soeren (en ook van De Parken) als gemeentelijk beschermd gezicht heeft de Raad prijzenswaardig vooruitgelopen de te verwachten aanwijzing door het Rijk waarover nu afwijzend wordt geadviseerd.

In lijn met genoemde beleidsvorming is de Raad zich er wel van bewust dat regelgeving nodig is voor de door haarzelf nagestreefde instandhouding van ruimtelijke kwaliteit. Dat een aantal bouwactiviteiten door de aanwijzing vergunningplichtig wordt, moet gezien worden als een instrument voor kwaliteitsbewaking die een grotere zekerheid biedt dan de door de Raad aangevoerde 'goede bedoelingen' van de (huidige) bewoners.

Van belang zijn ook wijzigingen in de bouwregelgeving na het advies van de Raad. Daarmee is een aantal bouwactiviteiten op grond van het Besluit omgevingsrecht, bijlage II artikel 2 en 3, vergunningvrij buiten beschermde gezichten. Een aantal van die bouwactiviteiten kan van invloed zijn op de gebiedskenmerken die primair de reden waren en zijn voor de aanwijzing als beschermd gezicht, eerder als gemeentelijk beschermd gezicht en thans door het rijk.

Bij deze punten is ook een brief aan de Staatssecretaris van Onderwijs Cultuur en Wetenschap betrokken die in maart 2011 is ontvangen van de Buurt- en Belangenvereniging Hoog Soeren (hierna: de Vereniging). Hierin wordt het belang benadrukt dat de bewoners hechten aan de cultuurhistorische en landschappelijke karakteristieken van Hoog Soeren. Tevens wordt erkend dat goede bedoelingen binnen een dorp niet voldoende garantie bieden voor instandhouding van die waarden en dat een wettelijk kader hierbij onmisbaar is. De Vereniging is daarbij van mening dat de aanwijzing als gemeentelijk beschermd gezicht hiertoe al voldoende 'bestaand wettelijk kader' vormt. Hierop is hiervoor al ingegaan.

Daarnaast stelt de Vereniging dat de gemeentelijke bescherming leidt tot voor de bewoners onbegrijpelijke adviezen en beslissingen. Dit heeft primair betrekking op communicatie tussen gemeente en bewoners.

Een reactie op de brief is op 6 april 2011 aan de Vereniging gezonden.

Wat betreft het derde argument staat het verband tussen aanwijzing als beschermd gezicht door het Rijk en toename van toeristisch bezoek voor de Raad zelf kennelijk niet vast. De Raad geeft aan dat dit zou moeten worden onderzocht voordat tot aanwijzing wordt overgegaan, aangezien de Raad zelf deze verwachting niet op voorhand deelt maar ook niet kan uitsluiten.

In haar brief uit de Vereniging vrees voor een toename van het toerisme door wervende activiteiten van horeca en VVV met parkeeroverlast in het dorp tot gevolg. Zoals uit de brief blijkt is al langer sprake van parkeeroverlast en van gesprekken tussen de Vereniging en de gemeente over het nemen van maatregelen. De ervaren overlast staat dus los van de aanwijzing als beschermd gezicht. Ook

vormt de aanwijzing op zich geen belemmering voor eventueel te nemen maatregelen. De Vereniging is overigens tegelijkertijd van mening dat er in Hoog Soeren wel gewoond en geleefd moet kunnen worden. Uit de brief blijkt niet of de Vereniging hiertoe ook de toeristische aspecten rekent die, zoals blijkt uit de toelichting bij het aanwijzingsbesluit en ook uit de brief van de Vereniging, deel uitmaken van de ontwikkelingsgeschiedenis van het dorp.

Op grond van bovenstaande overwegingen vormt het advies van de Raad, waarbij de reactie van de Vereniging is betrokken, geen aanleiding om af te zien van het voornemen tot aanwijzing van Hoog Soeren als beschermd gezicht.

De Raad houdt er overigens in haar advies rekening mee dat het voornemen tot aanwijzing zal worden geëffectueerd en noemt zes punten waarmee de toelichting op de aanwijzing inhoudelijk aanvulling verdient.

Vijf van deze punten hebben geleid tot aanpassingen in de bij het besluit behorende toelichting. Het zesde punt is niet overgenomen omdat de paaltjes met huisnummering niet karakteristiek zijn voor Hoog Soeren; deze wijze van nummering wordt op tal van plaatsen in het land aangetroffen.